

LYCKA ÄR EN ASSISTANSHUND

Att Lycka har nosgrimma beror på att man vill förebygga allt dragande. Eftersom Lycka troligtvis ska jobba i en familj med ett barn som har funktionsnedsättning bör hon vara van vid att gå lugnt vid sidan så att även barnet kan hålla henne (om hon har sin grimma). Detta är också en del i att träna för framtiden OCH att förebygga busfasoner!

Lycka får vara med i alla möjliga situationer för att lära sig att koppla av oavsett vad man håller på med och vilka hundar och människor som "stör".

I augusti förra året fick vi på kennel Dogsmart och Hand med Hund en gåva! Skänkt för att göra goda gärningar! Kennel Cairncurls gav oss en curly coated retrievervalp att vårda och att utbilda till assistanshund! Vi valde att kalla henne LYCKA.

TEXT OCH FOTO:
YRSA GÖRNERUP-FRANZÉN

Uppfödarna Håkan och Carina Persson i Oxie lät mig och min kollega Marita Ryderwall testa fem fantastiska valpar och välja ut den som verkar passa till uppdraget! Lycka, Cairncurls Camilla, valdes för att hon var social, samarbetsvillig, apporterade och var orädd för ljud plus att hon hade lätt att koppla av. Dessa egenskaper stämmer till och med nu när hon är tonåring! Men hon hittar på bus också. Gräva i trädgården är en favorit, så nu har vi galler överallt!

För mig har "resan" med Lycka varit jätterolig. Jag har lärt känna en ny ras och fått vara med från början i en (förhoppningsvis) blivande assistanshunds träning och utveckling från tre månaders ålder. För mig är detta första gången jag varit med i processen ända från början och där det är jag som ska göra hundgöra! Vanligtvis är det hundägaren med funktionsnedsättningen som gör grundjobbet och jag som assistanshundsinstruktör kommer in först i hundens utbildning när den är över året och när föraren startat hos Svenska Service- och Signalhundsförbundet.

Stora krav på en SOS-hund

En blivande service- eller signalhund ska både under utbildning och efter avslutad examen kunna följa med sin husse eller matte till allehanda miljöer och där klara att utföra sitt arbete väl. Det ställer stora krav på såväl hundens fysiska som psykiska förmågor och det är inte alla hundar som passar för detta yrke. Men det finns massor man kan göra för att ge den unga hunden en optimal start. Egentligen skulle alla hundägare göra det samma och därmed öka chansen för en väl fungerande vuxen hund!!

På bilden överst är Lycka bara sex veckor gammal (foto: Ulrika Hallenborg). Nedanför är Lyckas "gäng" och miljötränar. Till höger miljötränar hon enligt sin egen metod...

Hunden måste ha en VILJA att lära sig nya saker. Utbildningen kräver att hunden tycker det är roligt att samarbeta och att träna tillsammans med sin förare. Viktigt är att endast positiva metoder används och att träningen är belöningsbaserad för att upprätthålla arbetsglädjen hela livet.

- Lycka har gått valpkurs och en kurs för blivande assistanshundar. Hon är van vid operant inläring och klickerträning som används mycket i assistanshundsutbildning. Men man känner fortfarande att hon är ung och att hon blir trött av allt tankearbete!

Hunden ska vara POSITIV till människor. Under hundens framtida utbildning kommer den att utsättas för nyfikna och ibland respektlösa människor. Hunden kommer att tränas för att klara dessa situationer utan problem. Men det kräver att hunden är positiv till människor från början.

- Lycka har fått hälsa på människor av olika slag i mängder. Och hon älskar folk! Men eftersom hon blir så stor som vuxen har vi varit noga att hon inte får hoppa. Nu ställer hon sig nära, nära istället. Likaså har hon fått kela i massor men även här har vi varit noga med att hon ska förhålla sig lugn. Har hon busat igång så har folk direkt slutat klappa.

Hunden ska klara NY MILJÖ utan rädsla. Eftersom den ska arbeta med sin husse eller matte i olika miljöer i framtiden måste den kunna hantera "nyheter" utan att bli rädd eller stressad.

- Lycka har fått följa med och gå på sta'n. Vi har besökt järnvägsstationer och gått i

de affärer som släpper in civila hundar. Djuraffärer är en favorit hos Lycka. Hon är mycket nyfiken men vi har stått kvar och tittat på saker tills hon har tittat klart. Men jag har varit noga med att hon inte får peta på saker när vi är ute på stan. Titta – JA! Peta – NEJ! Samma sak med djur; titta tills Lycka valt att slå sig till ro, det vill säga lagt sig ner.

Hundens ska (spontan) kunna KOPPLA AV under korta stunder. Ett moment som brukar ta lång tid att lära assistanshunden är spontan avkoppling i alla lägen. En hund som inte kan koppla av, trots en stökig omgivning orkar inte arbeta. Därför är en stor fördel om hunden kan koppla av korta stunder när föraren är stilla, redan innan utbildningen

- Lycka har fått vara med i många sammanhang och då har vi bara suttit med henne kopplad vid sidan tills hon har slagit sig till ro. Ibland blir det inte roligare än så. Att "bara vara" tar också på krafterna när hunden är ung. Det är ett enkelt, men ofta bortglömt sätt att träna. Sitt lugnt och titta tills hunden slår sig till ro. Ibland tar det lång tid, ibland kortare, men vinsten är oändlig.

Hunden behöver SJÄLVFÖRTROENDE. En bra och stabil grund underlättar för en SOS-hund som måste kunna hantera sin omvärld och lösa problem på egen hand. En av dess uppgifter är ju att kunna hämta hjälp då husse eller matte behöver det. Detta ställer krav på gott självförtroende och trygghet hos hunden.

- Lycka har fått klättra i massor. Att använ-

da sin kropp på olika sätt ökar självkänslan. Likaså har hon fått lösa olika problem; godis under burkar och filter, omvägsproblem som att trassla koppel runt stolpar, krypa under staket och gå på upptäcksfärd där hon är den som vågar gå fram till statyer eller annat skumt! Viktigt här är att bara finnas med och visa att jag som förare inte är rädd. Prata så lite som möjligt på vägen men beröm i massor när hunden väl kommit fram!

Hunden och föraren ska ha STARKA BAND. Kontakten mellan förare och hund måste finnas redan innan utbildningen startar. Det blir grunden som instruktören bygger träningen på, ihop med hundens vilja att samarbeta. Målet är att hunden, efter utbildningen, skall vara lyhörd för ägarens agerande, hålla kontakt och svara på ägarens kommandon oavsett situation och störning.

FAKTA ASSISTANSHUNDAR

Assistanshund är en hund som är utbildad att hjälpa en enda person. I begreppet ingår till exempel servicehundar för rörelsehindrade, signalhundar för personer med hörselnedsättning, alarmerande hundar för personer med diabetes osv.

För mer information om assistanshundar, besök www.skk.se/assistanshundar

Vårdhundar, i likhet med andra sociala tjänstehundar, till exempel terapihundar, rehabhundar och liknande, är tränade för uppdrag som inte är knutna till en specifik brukare. De tjänstgör tillsammans med terapeut, sjuksköterska, omsorgspersonal etc.

Att kunna sitta still och koppla av är en nödvändighet för en assistanshund. Lycka har fått, och får, mycket träning att koppla av i alla miljöer, tillsammans med andra hundar, människor och ensam. Att sitta still och titta är en ofta förkommande övning. Det är ett jobb det också!

Ibland händer roliga saker när man minst anar det; som när det ligger godisbitar på elskåpen i Staffanstorp!!

- Lycka har fått lära sig lydnadskommandon men också cirkuskonster eftersom allt man gör ihop med hunden ökar lusten att jobba. Några kommandon Lycka kan är sitt, ligg, stanna kvar, hit, klättra, fånga (godis och leksak), snurra, tass, hämta och en massa nya ord på hushållskursen som städa och klä på dig!
- Ett nytt ord är också "HÄR" – samtidigt har jag godis i handen närmast henne. Jag säger "HÄR" när hon går i koppel och är ouppmärksam och om hon kommer in vid sidan så får hon en godis från handen på sin sida. Sedan fortsätter vi som vanligt. Jag använder "HÄR" när vi passerar människor som är Lyckas största utmaning då hon ju vill hälsa på alla! Kul är att jag nu överfört detta "HÄR" till fler hundar och alla reagerar på samma sätt. När vi säger "HÄR" säger hunden "VAD?" och då kan vi belöna!

Hunden måste kunna vara bland ANDRA HUNDAR. Redan på lämplighetstest och inprovning testas att hunden fungerar i närheten av andra hundar. Den får inte visa aggressivitet eller rädsla. Den utbildade hunden ska så småningom kunna hjälpa sin förare i ALLA möjliga situationer.

- Lycka har fått gå på vårt hunddagis under uppväxten och är van att umgås med dagisgruppens olika hundar, både stora och små! Positiva möten med bus men också möten där hon inte behöver hälsa. Lycka har sina lekkompisar och bästisar bland de andra unghundarna som gått i vår studiecirkel för blivande assistanshundar. Det är viktigt att det blir en stor mängd hunderfarenheter för att hunden ska generalisera och ha en positiv och avspänd bild av hundmöten i framtiden.

Nu håller vi tummarna!

Avslutningsvis så håller vi tummarna nu att Lycka är frisk nog och att alla tester ska bli precis så bra som vi tror. Och i Malmö väntar hennes, förhoppningsvis blivande, familj och hennes lillmatte som har diabetes. Lycka ska i framtiden lära sig att förvarna föräldrarna när blodsockret sjunker eller stiger så att lillmatte kan få i sig mat eller insulin.

Det ska bli så spännande att följa Lyckas väg vidare. Jag hoppas att fler får upp ögonen för hur fantastisk en curly coated retriever är, men framförallt att en assistanshund kan vara vilken ras som helst. Det viktiga är att individen är rätt och har rätt förutsättningar: är social, nyfiken, samarbetsvillig, gärna apportrande och orädd för ljud plus att ha lätt att koppla av.

Om ni undrar vad som händer om Lycka av någon anledning inte skulle hålla måttet i framtida tester för blivande assistanshundar, så kan jag tala om att då stannar hon hos oss på kennel Dogsmart och Hand med Hund! Som en älskad hund i gänget!

GILLA gärna hennes sida på Facebook! Sök på "Lyckas färd till SOS-hund" och se var hon befinner sig i sin utbildning. ♦